

NOWA GAZETA ŁÓDZKA

Wychodzi codziennie po południu, oprócz niedziel i świąt uroczystych.

W soboty z dodatkami ilustrowanymi dla prenumeratorów.

Egzemplarz pojedynczy 3 kop.

Na stacjach kolejowych 5 kop.

Prenumerata w Łodzi wynosi:

Rocznie 6 rb., półrocznie 3 rb., kwartalnie 1 rb 50 kop., miesięcznie 50 kop.
Za odosłanie do domu 10 kop. miesięcznie.
Zagranicą miesięcznie rb. 1.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów w sprawach redakcyjnych od 9 do 1 w redakcji — Widzewska 106a. i od 7 do 8 w administracji ulica Przejazd 1.

Redakcja ulica Widzewska nr. 106a (Telefonu Nr. 20-22). Administracja — Przejazd nr. 1 (Telefon 20-30). Nr. skrzynki pocztowej 570.
Rekopisów drobnych redakcja nie zwraca.
W niedziele i święta Administracja otwarta od godz. 11 rano do 1 po południ.

Ogłoszenia: Nadesłane na 1 stronie 50 kop. z wiersz lub jego miejsce, wśród tekst 60 kop., reklamy po tekście 15 kcp., nekrologi 15 kop., Ogłoszenia zwyczajne 10 kop. Zamiejscowe po 12 kop. za wiersz nonparelowy. Ogłoszenia małe 1 i pół kop. za wyraz. Każde ogłoszenie najmniej 10 wyrazów.

Kantor własny: Warszawa, Marszałkowska 81a m 16. Tel. 198-65. Filje: Zgierz, Aleksander Lach, kiosk kolportacyjny. Zduńska Wola, Księgarnia Welenowskiego.

Ogród „GRAND-HOTELU.”

Dzisiaj — ostatni raz
Program Świąteczny.

Początek o g.
7 i pół wiecz.

Teatr „Przeглядów”

Wejście 50 kop.

Za miejsca siedzące i przy stolikach — niema żadnych dopłat.

„Czarny władca“ operetka w 1 akcie Claretie.
„Spokojny dom“ farsa L. Morozowicza.

BALET.

W razie niepogody koncert i przedstaw. — pod werendą.

Varieté-Cabaret Colosseum

Cegielniana 16. Tel. 19-17.

Od 1 czerwca zupełna zmiana programu. Nadzwyczajne atrakcje. Między innymi: najlepszy polski humorysta

BRONOWSKI, 2- niemieckie komedje „Aferzysta” Szmida. „Dziewczyno, musi być” Bronowskiego.

pod reżyserją Bronowskiego. Do komedji zupełnie nowe dekoracje. W razie niepogody przedstawienia odbywają się w sali zimowej, Zachodnia 57. Co piątek premiera komedji. Ceny za napoje wyskok, przystęp. Dyrekcja i reżyserja H. Kurland.

ŁÓDZKI ODDZIAŁ

T-wa

„Treugolnik”

ul. Piotrkowska 125.

1441-3

Tel. 18-74.

GUMY POWOZOWE

TREUGOLNIK

TEATR MINIAATURE

Cegielniana 34, Tel. 35-23. (dawniej Urania)

Dzisiaj i jutro
„Pan Choufleury przyjmuje”
Operetka Offenbacha w 1 akcie
„Tajemnica” Farsa Dobrzańskiego w 1-ym akcie i część koncert, kabaret.
Ceny zwykłe. Orkiestra pod wodzą p. Stanisławskiego. Pocz. koncertu o 7 w., przedstaw. o 8 i 10 wiecz. Przy deszczu przedstawienia w sali.

MAURYCJ TREBACZ

ARTYSTA MALARZ powrócił

Długa № 5.

1447 3

Władysław Kęsicki

Adwokat.

b. długoletni urzędnik Piotrkowskiego Sądu okręgowego utworzył kancelarię przy ulicy Konstantynowskiej Nr. 10. Przyjmuje od 9 do 10 rano i od 5 do 8 p. p.

Ogród Koncertowy przy HOTELU MANTEUFLA. Codziennie KONCERTY

orkiestry symfonicznej warszawskiej pod dyr. p. Bronisława SZUBCZA, prof. Warsz. Tow. Muz. 1421

Dr. med. P. LANGBARD

były asystent kliniki berlińskiej. Zawadzka 10, Tel. 33-88.
Specjalista chorób wenerycznych, przyjmuje od 8-11 od 5-8 wiecz. Dla pań od 4-5, osobna poczekalnia. Leczenie rzeżączki i syphilisu najnowszymi środkami. Szybkie i skuteczne leczenie chronicznych stanów. 1430-96-1

Autonomia Irlandji.

Angielska Izba gmin po raz trzeci uchwaliła homerul bill dla Irlandji. Ponieważ dnia 11 kwietnia minął dwuletni okres czasu, mający, według prawa, upłynąć od chwili wniesienia danej ustawy po raz pierwszy na porządek dzienny Izby do trzeciego tej ustawy przyjęcia, przeto przedłożenie w każdym razie

stanie się ustawą, choćby Izba wyższa, jak to już dwukrotnie uczyniła, miała tę ustawę odrzucić. Jest rzeczą wykluczoną, aby korona, na którą zresztą wypadki ulsterskie uczyniły wrażenie, miała odmówić sankcji.

Tak więc nie ulega kwestji, iż w czasie najbliższym autonomia Irlandji stanie się faktem dokonany. Tembardziej jest rzeczą interesującą, jak dalece zostanie autonomia ta ograniczoną ze względu na ulsterskich protestantów, co stanie się wiadomem zaraz po Zielonych Świątkach, gdy prezydent Asquith poda Izbie wyższej do wiadomości treść specjalnie do tego odnoszącej się ustawy.

Według domysłów prasy liberalnej, więc blisko premiera stojącej, przedłożenie dodatkowe ma uchylić homerule na czas nieograniczony odnośnie do hrabstw ulsterskich.

Ustawa taka, odrywająca od Irlandji najsilniejsze ekonomicznie i najbardziej posunięte w rozwoju okręgi, byłaby wręcz dla autonomji irlandczyków zgubna.

Rzecz prosta, Redmond i jego nacjonaliści bronili się będą przeciw projektowi całą siłą. Lecz jest prawie pewnem, że Izba wyższa przyjmie taki lub inny projekt ograniczenia autonomji irlandzkiej, a w Izbie niższej wtedy także będzie on uchwalony przeciw głosom irlandczyków i części liberałów i iryczyków, którzy będą się czuli oszukani i opuszczają sztandar rządowy. Asquith od tej chwili zostanie wydany na łaskę konserwatystów, którzy

ani chwili wahać się nie będą, tylko ster wytrąca mu z ręki. Horoskopy dla angielskiego premiera niezbyt wesołe.

Powyzsze okoliczności tłómaczą, dlaczego Asquith nie podał Izbie gmin treści ustawy dodatkowej, zachodziła bowiem obawa, że wówczas i homerul zostałby przez gminy odrzucony.

Jeżeli po Zielonych Świątkach Izba wyższa odrzuci i homerule i ustawę dodatkową, wówczas ta ostatnia nie przyjdzie przed forum gmin, a rząd weźmie na siebie przerwowanie w Ulsterze posłuchu dla homerulu.

Ważny więc moment przeżywa parlamentaryzm angielski: po raz pierwszy zająć może potrzeba zastosowania ustawy, uchwalonej przed trzema laty, a ograniczającej prawo weta Izby wyższej

Ogromne też znaczenie dla wewnętrznych stosunków brytańskich będzie miało przeprowadzenie homerulu. Jakkolwiek te wszystkie kwestje zostaną rozwiązane, czy trzeba będzie łamać opór lordów ustawą, a opór ulsterczyków mieczem, czy premier Asquith i jego rząd zdoła się potem utrzymać przy władzy, czy też ustąpić będzie musiał wskutek nowej konfiguracji sił w parlamencie, ministerjum obecnie zyska sobie w historii Anglii imię wiecznotrwałe.

Rozwiązanie siedm wieków jątrzącej się kwestji irlandzkiej, rozwiązanie jej choćby z ustępstwem dla ulsterczyków, to czyn wielkiego ducha i niemniejszej energii. Wyjdzie on tylko na korzyść państwu, bo rozluźni więzy, które zbyt

zacieśniając się, ciążyą ludom, jak kajdany i powodują ruchy odśrodkowe, zgubne nawet dla najzdrowszych politycznych organizmów. Z wrogów Anglii staną się irlandczyacy jej filarem i to będzie zasługą Asquitha.

Długi państw Europy.

Obecny stan finansów państwowych prawie że wszystkich (bez wyjątku krajów Europy) jest wysoka niepomyślny i groźący jaknajprzekrzęslejszymi konsekwencjami. Francja np., ta typowa krajina największej zamożności mieszkańców, weszła w stadium ciężkiego przesilenia finansowego i nie jest już w stanie pokryć należących opłat przypadającej raty bieżącej i procentów od zaciągniętych zobowiązań.

Niemcy, dla zaskatwienia wiecznie [dziurawego budżetu, realizują przez wszystkie sfery potępiony przemysł — „jednorożnikowego podatku narodowego”. Belgia, ta typowa krajina planowości i kalkulacji, zaprowadza problematycznej wartości monopole (monopol asekuracyjny), byleby nawet po przez liczne ofary i zachwianie systemu podatkowego pozycję dochodów do wciąż wzrastających wydatków dotoczyć.

Podłożem groźnego stanu finansów państwowych jest niezaprzezenie wszędzie jedna i ta sama przyczyna — ów bezwzględny pęd olbrzymich zbrojeń, owe słynne „stałe przygotowanie wojenne”, które pożerają rok rocznie potworne cyfry wydatków, wynoszące w Niemczech np. 50,2% ogółu sum budżetowych, 39,5% budżetu Anglii, 32,9% budżetu Francji etc. etc.

Abstrahując jednak od przyczyn wciąż potężniejszego odciążenia państw Europy i groźnych przesilen, których jedyne dotychczasowe remedium — obarczanie obywateli cor-z to uciążliwymi podatkami — w zasadzie usunąć nie jest już wstanie, widzimy iż według miarodajnych wyliczeń specjalnego czasopiśmiennictwa („The Stock Exchange Official Intelligence”) pierwsze miejsca co do sumy odciążenia zajmuje Francja (które zobowiązania wynosiły w końcu 1912 r. — 1,071,8 mil. funt. szterlingów, a dalej idąc: Rosja — 895,8 mil. £, Austro-Węgry — 751,1 mil. £, Anglia — 716,3 mil. £, Niemcy — 708,4 mil. £, Włochy — 540,3 mil. £, Portugalia — 189,0 mil. £, Belgja — 162,4 mil. £, Hollandja — 97,0 mil. £, Rumunja — 66,0 mil. £, Szwajcaria 63,6 mil. £, Grecja — 42,8 mil. £, Szwecja — 33,5 mil. £, Bułgarja 21,8 mil. £, Dania — 19,7 mil. £, Norwegja — 19,7 mil. £, i t. d.

Ciężar odciążenia państw Europy w przeciętym ustosunkowaniu zobowiązań do ogólnej liczby mieszkańców ilustruje nam poniżej umieszczone zestawienie.

Na głowę 1 mieszkańca przypada przeciętnie długów państwowych:

W Portugalji	31 £	14 sh	03 d.
„ Austro-Węgrzech	28 "	16 "	04 "
we Francji	27 "	01 "	08 "
w Belgji	21 "	08 "	11 "
„ Szwajcarii	17 "	00 "	00 "
„ Hollandji	15 "	17 "	02 "
„ Anglii	15 "	11 "	02 "
„ Grecji	15 "	05 "	10 "
„ Niemczech	14 "	17 "	06 "
„ Rumunji	9 "	02 "	00 "
„ Norwegji	8 "	01 "	07 "
„ Danji	7 "	00 "	10 "
„ Szwecji	5 "	19 "	06 "
„ Rosji	5 "	07 "	03 "

Szczegółowe dane, charakteryzujące obecnie stan odciążenia Rosji, wykazują, iż ogół zobowiązań omawianego państwa wynosił w dn. 14 stycznia 1913 r. — 8,858,1 mil. rb., z których w ciągu 1913 r. — umorzono 31,944 tys. rubli, powiększyły zaś ogólną sumę długów państwowego władzy wieczyste w kwocie 1,600 tys. rub. Ostateczna więc redukcja całkowitego zobowiązań Rosji wynosiła w 1913 r. 30,344 tys. rb. A zatem faktyczny stan odciążenia Rosji na dn. 1/14 stycznia 1914 r. wyraża się 8,8378 milionów rubli.
J. S. Ś.

Ze świata

(—) **Feministyczna zamiana ról w Maroku** W Londynie wyszła ciekawa książka podróżnika Edwarda Westermarcka o zwyczajach weselnych w Maroku. Feministki dowiedzieć się z niej mogą ku swej uciesze, że obłudnic, po ceremonji ślubu, przebijany bywa w szyję panny młodej, w jej klejnoty i wieńce, zaś

oblubienica nakłada strój męski i każe sobie malować brodę, słowem zamieniają rolę, jak tego pragną sufrażystki. Nie dość na tem, panna młoda, w stroju męskim, ma do oblubienicy przemówienie w którym zaleca mu dla siebie — postaszenie i nakazuje, by starał starać się być pożytecznym w gospodarstwie domowym. Dla zabezpieczenia sobie władzy, musi trzykrotnie uderzyć go w twarz — pantoflem; jeśli jednak mąż ją uprzedzi i drąknie kijem jej ramienia, wówczas on staje się — panem w domu.

(—) **Sensacyjny ślub.** Sensację wywołuje w Ameryce małżeństwo, zawarte w tych dniach pomiędzy córką znanego miljonera Ingornolla, a jej szoferem. Para młoda wzięła ślub w największej tajemnicy.

Wuj panny młodej zaproponował jej albo rozwód z mężem, albo zrezygnowanie z jakiegokolwiek pomocy materialnej z jego strony.

Córka miljonera jednak wolała pozostać przy mężu i wyrzec się majątku i wygod.

(—) **Strejk tramwajowy w Sofji.** Personel belgijskiego Tow. tramwajów zastrajkował po niezgodzeniu się się zarządu na prowadzenie układow z syndykatem socjalistycznym. Strekujący żądają 8 godzinnego dnia roboczego i utyskują na częste grzywy.

Z za kordonu.

— **Burze.** Nad Poznaniem przeciągnęła gwałtowna burza z piorunami, we wsi Blińska (powiat babimojski) trąba powietrzna uniosła siodło o kilkadziesiąt metrów. W kilku miejscowościach zginęło parę osób od pioruna.

— **Straszne morderstwo.** W Pikulicach pod Przemyślem w mieszkaniu rzemieślnika Markusa Fussa dokonano strasznego morderstwa w celu rabunku. Zamordowanych zostało 6 osób z rodziny Fussa, a służąca ich jest ciężko raniona. Według opowiadania trojga nieletnich dzieci, które ocalały, do mieszkania wtargnęło dwóch rabusiów, którzy, poszukując pieniędzy, zamordowali Fussa, jego żonę i czworo dzieci, poranili służącą, poczem zabrawszy 300 koron — uciekli. Policja przy pomocy psa aresztowała jako podejrzanego o udział w morderstwie, Stanisława Mączkę, robotnika z cegielni.

Z Cesarstwa

+ **Czem jest „Nowoje Wremia”.** Współpracownik „Now. Wrem.” Sniessarew po 25 latach pracy w tym organie rozstał się ze swymi „gospodarzami” wydał obecnie broszurę p. t. „Miraż Nowego Wremienia”, w której tak charakterystycznie „przedsiębiorstwo” Suworynowskie: „Jest to jakaś potworna mieszanina: Czetji Mi-nel i Rabelais, wstrętnego cynizmu i tchórzliwego płaszczenia się, zapachu rozgrzanego ciała kobiecego i oliwy do lampek, pokłonów do ziemi i pijanego matchiche'u krzyków nistrycznych o nacjonalizmie, miłości ojczyzny, obowiązku i honorze — łapownictwa i sprzedajności gazety hurtem i „detalicznie”.

+ **Owiczono dzieci.** Na dziedzińcu twierdzy Petropawłowski w Petersburgu bawiły się dzieci oficerów i żołnierzy. Któreś dziecko rzuciło kamieniem w przechodzącego żołnierza. Komendant zarządził surowe śledztwo i nie dowiedziawszy się, kto jest winowajcą, kazał podoficerowi poddać chłocście wszystkie żołnierskie dzieci. Podoficer niepełnił podobnego rozkazu i został wysiedlony z mieszkania rządowego. Egzekucja polecona została bezdzielnemu żołnierzowi, który wykonując rozkaz, boleśnie odcwiczył nieszczęśliwe dzieci — w obecności lekarza, który baczył, by egzekucja nie zaszkodziła zdrowiu „zdrowiu skazańców”.

Dzieci nie wymieniły wszakże winowajcy, prawdopodobnie nie wiedziały wcale, kto rzucił kamieniem w żołnierza.

Petersburskie Tow. opieki nad dziećmi zwróciło się do ministra wojny z prośbą o wyznaczenie śledztwa w tej sprawie.

+ **Stójkowy Andrejaszenko.** W miasteczku Wałegocoulowie, gub. chersońskiej, w d. 26 maja: jak donosi „Rus. Słowo”, stójkowy Andrejaszenko, dobywszy szabli i krzyząc „Bij żydów”, zaczął bić publicznie, znajdującą się na rynku.

Miejscowy urzadnik nie chciał aresztować awanturnika, twierdząc, że „istotnie polecono bić żydów”. Ludność żydowska została ogarnięta strachem panicznym. Zatelegrafowano do Anabłowa, Odessy i Chersonu.

Gubernator chersoński wysłał do Welegocoulowa urzędnika do specjalnych zleceń. Zająciem tym zainteresował się i bawiący w Odessie wiceminister spraw wewnętrznych Dżunkowski.

+ **Działalność Puryszkiewicza.** „Grażdanin” komunikuje, że Puryszkiewicz w tych dniach zawiadomił radę ministrów o otwarciu przy „Izbie Michała Archaniola” specjalnego biura, kontrolującego postępowanie urzędników państwowych.

W biurze tem będzie prowadzona ksiągka, do której zostaną wpisane nazwiska wszystkich urzędników administracyjnych, zaczynając od wicegubernatorów, a kończąc na — ministrze i będzie notowany każdy ich czyn ujemny lub dodatni, przyzorem uwzględnione zostaną i wszelkie stosunki prywatne. Dwa razy do roku biuro będzie ogłaszało w druku owe „formularze” urzędnicze. Puryszkiewicz prosi przeto radę ministrów, by przy wszelkich nominacjach na „znaczniejsze posady zapytywano przedewszystkiem wspomniane biuro, co sądzi o kandydacie i bezpohebnego świadectwa, opatrzonego podpisem Puryszkiewicza, by nikt nie mógł dostać się na wpływowe stanowisko.

Puryszkiewicz w końcu dodaje, że „nader pożądane jest zwracanie się do mnie, i do izby „Michała Archaniola” w celu otrzymania świadectw (aprobaty przy nominacjach ministrów”.

Ks. Meszczerskiej podając wiadomość, zaznacza ironicznie: „sądząc że Puryszkiewicz zamieszczają ten punkt ostatni popsuł całą sprawę”.

Z Warszawy.

(—) **Falszywe storubiówki.** Dziś II wydział karny warsz. sądu okręgowego rozpoczyna proces o fałszowanie storubiówek.

Rozprawy odbywać się będą pod przewodnictwem wice-prezesa Wójcickiego; komplet wyrokujący uzupełniają członkowie sądu Sokółwew, Kajmazow i Podkator.

Oskarżenie popierać będzie podprokurator moskiewskiego sądu okręgowego Czerniawski oraz delegowany przez ministerjum starszy kandydat do posad sądowych, Gerike.

Pióro trzymać będzie sekretarz Titow.

(:) **Katastrofa samojazdowa.**

Wczoraj około godz. 9 wiecz. z Bielan wracał do Warszawy samojazd „dorozka nr. 77. W pobliżu słupa, znaczącego 10 wiorstę od Warszawy, w poprzek szosy przechodziły w chwili nadjeżdżania samojazdu dwie jakieś kobiety. Kierowca 22 letni Dejfeld, chcąc ominąć te kobiety, zbyt energicznie zawrócił samojazdem; który, zeslizgnąwszy się na gładkiej szosie, przewrócił się do góry kołami.

Znajdujący się w tym samojeździe pasażerowie, dzięki niezbyt szybkiej jeździe, zdołali bez szwanku wyskoczyć. Jedyne kierowca, nie chcąc wypuścić kierownika, wyrzucony został na szosę i w upadku odniósł liczne stłuczenia całego ciała.

Z sąsiedztwa.

× **Wypadek z bronią.** Na stacji Kuluszki 21 letni urzędnik pocztowy Włodzimierz Gurliczuk wskutek nieostrożnego obchodzenia się z rewolwerem spowodował wypadek. Kula utknęła mu w lewej pachwinie. Postrzelonego urzędnika przywieziono pociągiem na stację Łódź, skąd karetką pogotowia przewieziono go do szpitala ewangelickiego.

× (c) **Budowa szkół.** Wczoraj w urzędzie gminy Bielawy, w pow. łowickim, odbyła się licytacja na oddanie w antreprę budowy dwóch szkół z zabudowaniami gospodarczymi we wsiach Mro-dne i Borowinie.

Przy licytacji utrzymał się pan M. Frydrysiak, majster malarz z Ziętka. Koszt budowy obu szkół wyniesie 8,600 rb. połowę kosztów pokryje skarż, a połowę gmina. Budowa ma być ukończona w sezonie bieżącym.

Na czele komitetu budowy szkół w gminie Bielawy stoi b. poseł do Dumy państwowej p. Wł. Grabski.

× (c) **Badanie wody w Burze.** Wczoraj w Zgierzu, gubernialny inspektor lekarski, p. Tieplaszyn, wobecności zgierskich władz policyjno-lekarskich zbadał w kilku miejscach stopień zanieczyszczenia wody w rzeczce Burzie.

× (c) **Sprawdzenie rejestracji żołnierzy zapasowych** w Zgierz u odbędzie się w piątek, d. 5 b. m. na Starym Rynku przed gmachem ratusza. Początek sprawdzenia naznaczono na godzinę 8 rano.

× (c) **Echa strasznego pożaru.** Z Grocholic, w pow. piotrkowskim które w d. 22 z. m. nawiedził straszny pożar i strawił prawie doszczętnie, donoszą, że wśród wielu pogorzalców, a głównie wśród drobnych handlarzy i rzemieślników, którzy w ogniu stracili całe swoje mienie panuje wprost niedza. Ludzie dobrej woli czynią wszystko co mogą, aby tylko ulżyć doli tych nieszczęśliwych, ale nikt nie jest w stanie środkami doraźnymi usunąć tej biedy, w jaką pogrążył pożar już i tak biednych mieszkańców.

Pozostałe z całej osady 12 domów pomieszczyły tylko nikłą garstkę pogorzalców, większość chroni się dotychczas w stodółach, szopach lub lokuje się w wioskach pobliskich.

Rytmy chwili.

(Im) Noe była czarna jeszcze i głucha, gdy pasażerowie okrętu „Empress of Ireland” uszyli ten straszliwy huk, wieszczący im okropną klęskę. Jedna króka, króciutka chwila, i przed oczyma wszystkich przesunęła się jakaś bezkształtna, a tak wyraziście widziana, odczuwana niemal każdym nerwem, upiorna postać Śmierci. Przebiegła im przez mózgi myśli pewne, co była jako napół świadomy ochłap wspomnienia dalekiego.

— **Titanik**

I w tem jednym słowie zawarta się cała groza tego, co ich za chwilę czekało.

Z Litwy i Rusi.

□ **Ciekawa statystyka działalności „Pogotowia” w Kijowie.** Według danych statystycznych „Pogotowie” kijowskie udzieliło pomocy lekarskiej w r. 1913 w 8498 wypadkach. Wśród poszkodowanych 1456 byli ofiarami gwałtu, 782 — samobójców, 5012 — ofiar nieszczęśliwych wypadków, 128 ofiar masowych katastrof i 1277 ofiar choroby. Wśród samobójców było 308 mężczyzn, 476 kobiet i 3 dzieci.

□ **25 milionowa pożyczka.** Gener. gubernator kijowski otrzymał z ministerjum spraw wewnętrznych zawiadomienie o zezwoleniu Najwyższemu na zaciągnięcie 25 milionowej pożyczki miejskiej na skup przedsiębiorstwa tramwajowego w Kijowie. W ten sposób kwestję zaciągnięcia pożyczki ostatecznie zdecydowano i miasto może przystąpić do jej zrealizowania.

□ **Wiera Czeberiakowa.** Sąd kijowski rozpatrywał pierwszą z całego szeregu spraw, wytoczonych dziennikarzom i redaktorom przez Wierę Czeberiakową o oszczerstwo, rzucone na nią w prasie w związku ze sprawą Bejlisa. Na ten raz stanął przed sądem znany publicysta, Jabłonowski, który w feljtonie w gaz. „Kijewskaja Mysł” twierdził, że Juszczyński został zamordowany przez przestępców kryminalnych w mieszkaniu Czeberiakowej, która skierowała śledztwo na drogę mylną. Wezwano 68 świadków. Jabłonowski został u-niewinniony.

Z Królestwa.

§ **Śmierć w kopalni.** W kopalni „Reden” czterej górnicy i sztygar ponieśli śmierć podczas sprawdzania robót w szybie, skutkiem zabójczych gazów.

§ **Pożar w Moskarzewie.** W dniu 28 z. m. w Moskarzewie w gub. kieleckiej, z niewiadomej przyczyny powstał pożar, który zniszczył około 80 zabudowań mieszkalnych i gospodarczych. Spaliła się również poczta i ochrona. W ogniu zginęło dwoje dzieci czteroletnich.

§ **Port w Ciechocinku.** „Pravit. Wiestnik” ogłasza, iż ministerjum komunikacji opracowuje projekt prawa, dotyczącego pobierania opłat za korzystanie z portu drzewnego na Wiśle na pograniczu z Niemcami pod Ciechocinkiem.

Port zajmował ma przestrzeń około 68 morgów, koszty budowy zaś mają być pokryte z opłat, których wysokość ma być ustanowiona według normy opłat pobieranych w porcie w Toruniu, t. j. zależnie od wielkości statku i czasu postoju.

§ **(J.C.) Rozbicie kasy w Włocławku.** Wczoraj w nocy w włocławskim składzie żyrdardowskim, należącem do p. Neumark i Margulesa, dokonano rozbicia kasy ogniotrwalej, z której skradziono 2000 rb. gotówką, oraz biżuterję i papiery wartościowe.

Złodzieje dostali się do składu przez otwór w piwnicy.

Krwawa tajemnica Teresina przed sądem.

Dzień wczorajszy oprócz badania dwóch świadków: Stanisława Klimaszewskiego, zarządzającego majątkami Bispinga na Litwie i Edwarda Łęskiego, egzекutora testamentu ks. Druckiego-Lubeckiego i Edwarda Natansona, poświęcone było odczytywaniu zeznań, złożonych na śledztwie oierwiastkowym przez tych świadków, którzy nie stawili się do sądu.

Ze świadków badanych wczoraj pierwszy zeznał

Stanisław Klimaszewski,

posługując się danymi liczbowymi, wynotowanymi z ksiąg buchalteryjnych administracji dóbr Bispinga. Oskarżony z odziedziczonych po ojcu miał od roku 1897 do chwili aresztowania rb. 368.600 z czego na okres 1909 — 1913, 151.000 rb.

Dochód roczny wynosił przeciętnie 35.000 rb.

Ze 151.000 rb. czystego dochodu, który dany majątki litewskie w ciągu 5 lat Bisping wybrał ogółem 96.000 rb.

Scharakteryzowawszy w ten sposób stan majątkowy oskarżonego świadek pyta o stosunkach wekslowych Bispinga z ks. Druckim-Lubeckim.

W sprawie tej mówi świadek o wekslu na sumę 25.000 rb., przywiezionego do ks. Druckiego-Lubeckiego, Bielińskiego i ten w rozmowie potwierdził mi, że jest to weksel grzeźnościowy, jaki wystawił Bisping księciu.

Bisping z kredytu korzystać nie potrzebował. W grodzieskiej filii Banku państwa miał otwarty kredyt na sola weksle brat oskarżonego Kazimierz Bisping, a z kredytu tego mógł korzystać przez świadka, który miał w tym celu plenipotencję.

Z kredytu tego korzystano w razach nadzwyczajnych w braku wolnej gotowizny w kasie. Ostatnio przed styczniem 1912 r. świadek płacił w banku sola weksel na sumę 6.000 rubli i być może, nie mając czasu czekać na kwit prosił Bielińskiego, aby mu go odesłał. Z tego może pochodzi karta odczowa, przedstawiona w sądzie przez Bielińskiego i zawierająca podziękowanie za przesłanie kwitu.

— Czy Bisping brał kontr-weksle przy wystawianiu weksli grzeźnościowych?

— Dawniej nie, gdy jednak zdarzyło się, że nadużyto jego zaufania przy końcu 1912 roku zaczął domagać się pokwitowania.

— Czy sprzedaż Stanisławowa leżała w interesie Bispinga?

— Tak. Bisping pewnego razu wyraził się: To nie dobrze, że transakcja ze Stanisławem nie odbyła się, ponieważ dostąpiłbym od Łubeckiego należne mi pieniądze. Ponieważ o pośrednictwie w sprzedaży była oddzielna mowa, świadek zrozumiał że Bisping miał na myśli dług, jaki zaciągnął księżę bez wystawiania weksla.

Z kolei szereg pytań stawia obrońca:

— Jaki był stosunek Bispinga do innych?

— Był to człowiek wielkiej dobroci, nikogo nigdy nie obraził — wierzone mu na słowo.

W końcu świadek mówi o zamiłowaniu Bispinga do chodzenia pieszo.

W Massalanach, którym sam administrował, nie miał nawet konia pod wierzeh, docierał wszędzie pieszo, robiąc dziennie do 20 wiorst.

Włodzimierz Łęski,

mianowany przez zmarłego egzекutorem jego testamentu zeznaje, że jako członek rady familijnej brał czynny udział w doprowadzeniu do porządku spadku po księciu w Królestwie Polskiem.

Według sporządzonych wykazów aktywa majątku księcia przewyższały pasywa. Wtajemniczając się w interesy księcia świadek nie natrafił nigdzie na ślady operacji wekslowych oprócz weksla na 50.000 za Kraśnik.

— A panu — pyta obrońca — księżę nigdy nic nie był winien?

— Nie, raz żyrowałem tylko weksel na sumę 200 tys. rubli, potrzebny na zagwarantowanie pożyczki hipotecznej przy kupnie Teresina.

— A jak rada familijna odnosi się do weksli na sumę 200 tysięcy rubli, będących w posiadaniu Bispinga?

— Rada — wyjaśnia świadek — nie mogła uznać tych weksli za walutowe i dlatego

nie kwestjonowała aktu, sporządzonego przez adw. przys. Olszewskiego co do ich autentyczności.

W odpowiedzi na to prokurator zwraca się do sądu o przyjęcie do aktu sprawy spisu inwentarza spadkowego.

Po zaznajomieniu się z tym dokumentem adw. Wróblewski imieniem obrony prosi o skonstatowanie faktu, że kopję tego złożonego przez prokuratora dokumentu wydano na życzenie adw. Olszewskiego, a jednocześnie przy dalszej indagacji świadka ustala, że jeden z punktów tego „inwentarza” zawiera motywy, dla których zakwestjonowano weksla, będące w posiadaniu sprawy.

Edward Natanson

dorazcił słówko do charakterystyki księcia, oświadczając, że jego zdaniem

księżę był pobudliwy.

Przytacza na dowód tego zajście, jakiego był świadkiem przy wspólnym obiedzie z księciem w majątku pod Grodnem.

W końcu świadek oświadcza, że księżę zwracał się doń o kredyt wekslowy na na większą sumę — transakcja jednak nie doszła do skutku.

Resztę posiedzenia wypełnia odczytanie zeznań świadków, którzy nie stawili się do sądu.

Ks. Keawery Drucki-Lubecki, badany kilkakrotnie przez władze śledcze stopniowo dorzucił różne sprostowania.

Przy pierwszym badaniu wspominał o zawikłanych interesach brata swego z Bispingiem, potem komunikował o przyjeździe Bispinga do Paryża, innym znowu razem, nie kwestionując podpisu księcia na wekslach, wyraził zdziwienie co do końcówki „oj” w rosyjskim podpisie księcia — oraz co do tego, że suma na wekslu nie wypisana była przez księcia własnoręcznie.

Leon Zawadzki wypowiadał na śledztwie pierwiastkowi o „panu w czarnym palcie”, który witał kamieniarzy słowami: „Szcześć Boże”.

Hirs Heller złożył zeznanie o tem, że pożyczył księciu 50 tys. rb. na 7 proc., że sumę tę pokrył weksłami Bispinga, otrzymanymi za Kraśnik, które Bisping zapłacił w terminie.

Dalej idą zeznania adw. Janowskiego i kupców leśnych: Bera Kammera, Samuela i Symcha Landanów, które nie wnoszą do sprawy nic zasadniczo ważnego, Franciszka Pawłowskiego, dependenta u regenta w Grodnie, który charakteryzuje księcia i Bispinga — obu bardzo dodatnio.

Do ciekawych należy zeznanie Marii Rudomino, siostry pierwszej żony oskarżonego, która scharakteryzowała swego szwagra bardzo dodatnio, oświadcza, że dała mu plenipotencję do prowadzenia jej interesów i nie o sprawach pieniężnych nie wie; nie pamięta, czy siostra jej zostawiła testament, czy Bisping co po niej odziedziczył, ale i nie pamięta, czy kto inny też po niej otrzymał co w spadku.

Dalej oświadcza, że nie pamięta również, czy Bisping, będąc u niej po powrocie z Teresina mówił jej o pobycie tam, rozstaniu się z księciem, o drodze pieszo do Błonia.

Po odczytaniu tego zeznania Bisping wyjaśnia, że pani Rudomino jest chora na zanik pamięci i tem należy tłumaczyć bezprzedmiotowość jej zeznania.

Posiedzenie dzisiejsze.

Dzisiejsze posiedzenie w sprawie Bispinga rozpoczęło się koło 11 przed południem. Pierwszy składa zeznania Julian Urayn Niemcewicz, obywatel z Litwy. Charakteryzuje Bispinga, jako człowieka niezmiernie szlachetnego i uczciwego. Oskarżony, jako człowiek zamożny, był bardzo hojnym dla rodziny. Zrzekł się z własnej inicjatywy części spadku po ojcu na rzecz brata, siostrze powiększył podarunek o 35.000 rubli. Po ojcu dziedziczył majątek wartości pół miliona rubli, w tem przeszło 125 tysięcy rubli w kapitałach.

Świadek hr. Zamojski wyjechał na spotkanie księżny Druckiej-Lubeckiej do Aleksandrowa, aby przygotować ją do wiadomości o zamordowaniu męża. Kiedy powiedział że musi być przygotowana na najgorsze, księżna wykrzyknęła: Zamordowano go! Wiem kto to zrobił i wymienię, jako sprawcę zbrodni starego Grała, o którym wiedziała, że ma złość do księcia. Wspomniała później o otruciu i mówiła, iż stwierdzono,

że w dniu poprzedzającym zamach na życie księcia za pomocą trucizny był w kuchni stary Grał. Na wiadomość, iż pogłoski wskazują na Bispinga, jako domniemanego mordercę, oburzyła się nadzwyczajnie.

Po nim zeznaje Bronisław Rzeszetarski, administrator litewskich majątków księcia. Oświadcza on, że gospodarki w majątkach, na Litwie księżę nie prowadził tak, jak by należało.

Telegramy

Sensacyjna sprawa.

SIEDLCE. Sąd okręgowy tutejszy rozpoczął dziś rozpoznawanie sprawy powstałej na tle zemsty osobistej, głośnej swego czasu na całym Podlasiu.

Oto ks. Włodzyński, proboszcz z diecezji lubelskiej, oskarżył współpracownika pism lubelskich, Wronę, o wymuszenie od niego 5 tysięcy rubli na rzecz jakiejś partji niepodległościowej.

Na podstawie tego oskarżenia Wrona był aresztowany.

Do sprawy wezwano 30 świadków. Zeznania ich wypadły na korzyść Wrony, natomiast skompromitowały ks. Włodzyńskiego. Między innymi w grę wchodził homo seksualizm, dalej stwierdzono, że Włodzyński uciekał się do przekupstwa i zastraszenia świadków.

Na proces przybyli przedstawiciele prasy lubelskiej.

Broni oskarżonego adw. przys. Czerluszczakiewicz z Lublina.

Bank kobiecy.

PETERSBURG. Liga równouprawnienia kobiet postanowiła na jesień roku bieżącego zorganizować bank kobiecy z kapitałem zakładowym 200 tys. rb.

Cała administracja banku oraz wszystkie urzędy mają być obsadzone przez kobiety.

Spalony teatr.

PETERSBURG. Spalił się doszczętnie teatr letni „Eien”.

Obrzydliwa kradzież.

PETERSBURG. Dziś zrana wykryto rozbicie kasy ogniotrwałej w zarządzie kolei północno-donieckiej.

Niewykryty sprawca stopił część srebrny w kasie i zrabował 20.000 rb. przygotowane na wypłatę pensji urzędnikom i 300 akcji za rb. 100.000.

Pożar w kopalni.

BACHMUT. W kopalniach liwadyjskich południowo-rosyjskiego i nieprowskiego Towarzystwa metalurgicznego wybuchnął pożar w szybie nr. 7.

W szybie było 420 górników, których wydobyto przez zapasową sztolnię.

Budynek nad szybem spłonął. Ofiar niema. Straty wynoszą przeszło rb. 100.000. Pozostało bez pracy 800 górników.

Dynamit w mieszkaniu ministra.

WASZYNGTON. W gmachu departamentu rolnictwa, w mieszkaniu ministra znaleziono 5 rur stalowych, wypełnionych dynamitem i zaopatrzonych w lonty. Na szczęście udało się na czas rury te usunąć i unieszkodliwić je. Na ślad sprawców nie natrafiono.

Ofiary katastrofy okrętowej.

LONDYN. Z pośród ofiar katastrofy na „Empress of Ireland” rozpoznano dotychczas zaledwie 99 zwłok. Śledztwo w sprawie katastrofy rozpocznie się w najbliższych dniach.

Strajk

RZYM. W kopalni siarki na Sycylii wybuchnął strajk o charakterze rewolucyjnym.

W Katani i Porto-Emne Dado doszło wczoraj do rozruchów ulicznych. Żony robotników urządziły demonstracyjny pochód, wołając:

„Chcecie zabrać nam chleb, ale my za to spalimy wasze majątki”.

Niebawem podpalimy wielkie magazyny siarki, które spłonęły do szczętu.

Przesilenie gabinetowe we Francji

PARYŻ. Ustępujący gabinet ministrów był wczoraj po południu raz jeszcze w pałacu Elizejskim. Poincaré usiłował namówić Dumergua do cofnięcia swej dymisji, lecz i tym razem bezskutecznie. Wobec tego prezydent prosił ministrów, aby chwilowo, do czasu sformowania nowego gabinetu sprawowali jeszcze swoje urzędy.

Dzienniki dzisiejsze potwierdzają wiadomość, że największe szanse objęcia po Dumergua stanowiska na poset socjalistyczny Viviani.

Następca Szwarokopfa

BERLIN. W kołach parlamentarnych twierdzą, że prezesem regencji poznańskiej na miejsce zmarłego Szwarokopfa będzie mianowany dr. Gramsch znany ze swoich tendencji hakatystycznych.

Proces

PARYŻ. Prezes liberalnej frakcji w publikańskiej wniósł przeciwko byłemu ministrowi Cailaux skargę o przekupstwo wyborcze w okręgu Mamers.

Skarga ta obejmuje również i burmistrza miasta Mamers.

Porwany przez rozbojników.

KONSTANTYNOPOLE. Inżynier belgijski Tack, został w pułku Tyrza porwany przez rozbojników tureckich, którzy demagają się za wypuszczenie go na wolność okupu 120.000 franków.

W Albanji.

WIENIEŃ. „Wiener Allg. Ztg.” donosi półurzędowo, że według ostatnich wiadomości, napływających do wszystkich centrali Europy, nie ulega już najmniejszych wątpliwości, że inicjatorami powstania albańskiego są młodoturcy. Obecne powstanie jest powtórzeniem nieudanego zamachu Bekira beja. Młodoturcy chcą uzyskać przez utworzenie podległej swoim wpływom mahometańskiej Albanji z księciem mahometańskim na czele „bazu”, do działania drzewicko Grecji.

WIENIEŃ. Z Durazzo donoszą, że międzynarodowa komisja kontrolująca udała się już do Skutari celem prowadzenia rokowań z tamtejszymi powstańcami.

Ze Skutari nadchodzą wiadomości, że miasteczko Cruzą poddało się powstańcom.

Obecnie wyjaśniono z całą pewnością, że wszystkie plemiona mahometańskie łączą się z powstańcami i występują przeciwko księciu Wiedowi.

W Ameryce.

NOWY JORK. Wobec widocznego popierania czynnego i moralnego generała Carran przez rząd waszyngtoński, wyrażając w tutejszych kołach politycznych obawę, iż konferencja w Niagara Falls ulegnie rozbiciu.

VERA CRUZ. Rodzina Huerty opuściła stolicę i udała się w niewiadomym kierunku od kilku dni studentci ponawiają stale usiłowania dokonania zamachu na Huerta.

DURANGO. Pułkownik Rejas pobili wojska rządowe pod Saliras. Straty rządowców w zabitych i rannych są bardzo znaczne. Wielu żołnierzy i oficerów rządowych dostało się do niewoli. 14 oficerów rządowych, a pomiędzy nimi generała Hvasa rozstrzelano.

VERA CRUZ. Zamęt w Meksyku wzrasta z każdą chwilą. Z Saltillo przybyło tu wielu zbiegów, którzy opowiadają, że panuje tam, jak również w San Louis Potosi — głód.

W Santa Julia rozstrzelano 7 studentów, w wieku od 15 do 17 lat, pod zarzutem knowania spisków przeciwko Huercie. Rozwiązanie kongresu meksykańskiego odroczone zostało na dni 10.

NOWY JORK. Studenci tutejsi znów usiłowali dokonać zamachu na Huerta. Kiedy przejeżdżał samochodem przez jedną z najлюдniejszych ulic miasta, studenci otoczyli samochód i dali do wnętrza szereg strzałów. Działwym zbiegiem okoliczności, ani Huerta, ani adjutant jego, ani szofer nie zostali ranni.

Uciekających 4 studentów przytrzymał i natychmiast, bez sądu, rozstrzelano.

Sport.

Touring-Club—Gliwice 7:1.
Victoria—Gliwice 7:2.

Równocześnie z zawodami Ł. K. S. z drużyną drezdeńską, odbywały się matche Touring-Clubu i Victorji z klubem z Gliwic. Zawody te przyniosły spodziewane zwycięstwo obydwu łódzkim drużynom i wykazały u gości bardzo niski poziom gry. Najgorzej drużyna tutejsza pobiła z łatwością klub gliwicki sprrowadzanie więc tego rodzaju towarzysztw zapisów należy na minus w naszym życiu sportowym i to nie tylko pod względem sportowym ale i materialnym, gdyż ten rodzaj widowiska odstrasza publiczność przyszłą.

Namniej podnieść należy na polu Touring-Clubu i Victorji, że w obydwu grani te kluby doznały i zasłużyły w pełni na zwycięstwo.

W pierwszym dniu zwyciężył Touring-Club 7:1, w drugim Victorja 7:2.

Drugi zjazd lekarzy w Lublinie.

Wybór Lublina na zjazd lekarzy prowincjonalnych nie jest rzeczą przypadkową. Na pierwszym bowiem zjeździe, który odbył się w Łodzi przed trzema laty, grono lekarzy złożyło wniosek, domagający się zwołania następnego zjazdu w roku 1914 i to w Lublinie, ze względu na przypadające w tym czasie 40-lecie lubelskiego Towarzystwa lekarskiego.

Jak było w programie obrady w pierwszym dniu (w niedzielę) rozpoczęły się już o godz. 9-ej rano i trwały niemal do godz. 8 wiecz. z dwugodzinną przerwą, przeznaczoną na obiad, zwiedzenie miasta i odpoczynki.

Posiedzenie zjazdu w słowach serdecznych zagaił dr. Dobrucki, prezes lubelskiego Towarzystwa lekarskiego. Następnie godność prezesa honorowego zjazdu obecna gremium lekarzy ofiarowało zasłużonemu na polu społecznym i zawodowym doktorowi Lasockiemu z Nałęczowa.

Obradom w pierwszym dniu przewodniczyli kolejno doktorzy: Troczewski—z Kutna, Sterling—z Łodzi, Szawelski z Siedlec i H. Fidler z Radomia. Tematem rozpraw—dnia

pierwszego były „Postępy w rozpoznawaniu i leczeniu spraw gorączkowych o pochodzeniu ukrytym”. Rozwinięciem rzeczony temat podjęli się pp. Sterling, Rozenfeld, Watten, Rogoziński Czerwiński i Biegański. Zamiast tego ostatniego na ten sam temat mówił dr. Brzeziński.

Ze zgłoszonych tematów z powodu nieobecności prelegentów spadły z porządku dziennego dwa referaty: dr. Brunnera z Warszawy i dr. Kaufmana z Łodzi, pomimo to, jednak pewna dość znaczna nawet część tematów zgłoszonych nie została poruszona zupełnie ze względu na brak czasu.

Po całodziennych obradach uczestnicy zjazdu fotografowali się we wspólnej grupie, a następnie o godz. 10-ej zeszli się znów w sali Resursy kupieckiej, gdzie odbywały się posiedzenia zjazdu, i kilka godzin spędzili przy stole biesiadnym. Mówi o okolicznościach na tym bankiecie wygłoszono ilość pochwał. Huczne toasty rozległy się w sali co chwila.

Uczestników zjazdu liczy 222-eh, ogółem jednak ze spóźnionymi gośćmi, cyfra ich dosięga 230.

Wielu lekarzy przyjechało z żonami, którymi zajęły się serdecznie małżonki członków lub. Towarzystwa lekarskiego.

Z zagranicy w charakterze gości przybyli: prof. Ciechanowski z Krakowa, prof. Ręcki i prof. Panek — obydwaj ze Lwowa.

Prasa miejscowa poświęciła wczorajsze wydanie sprawom zjazdu.

W drugim dniu zjazdu prezydują dr. Sterling (Łódź), Jedlicki (Kielce), Br. Małowski z (Grodzińsk), Lasocki (Nałęczów.)

Na porządku dziennym jest odczyt dr. A. Jarosińskiego z Siedlec: „Zadania społeczne lekarza prowincjonalnego w naszych warunkach.”

W dyskusji nad odczytem zabierają głos: dr. Meyer, Pełczyński, Rogoziński, Fidler i Męszczowski.

Drugi odczyt wygłosił dr. Perłowski z Zawiercia „O leczeniu mieszanym salwarosanem i rtęcią”. W dyskusji zabierają głos dr. Pański, Leyberg i Jaczewski.

Następuje odczyt dr. J. Maubaua z Łodzi: „Wczesne rozpoznawanie raka w narządach trawienia”. W dyskusji przyjmują udział dr.: A. Zawadzki, B. Dziemski, J. Dehnel, H. Fiedler, Watten.

Ostatni nader ciekawy odczyt dr. Marka Arnstaina „Braki w wykształceniu lekarzy prowincjonalnych i środki zaradzenia złemu” za zgodą zjazdu przeciwnie się znacznie dłużej, niż poprzednio na odczyty przeznaczono. Dr. M. Arnstain pod koniec odczytu zaproponował szereg wniosków w danej sprawie.

Na posiedzeniu tem zgłoszone zostały następujące wnioski:

Dr. Meyera opracowanie memoriału do

ministerjum w sprawie opłakanego stanu szpitalnictwa.

Dr. Pełczyńskiego o potrzebie sformowania statystyki zachorowań.

Dr. Rogozińskiego, który, motywując brak pomocy położniczej i szkodliwej działalności babek, proponuje poddać je kontroli, oraz zabronić im badań wewnętrznych położnic.

O znaczeniu obecnego zjazdu lekarzy prowincjonalnych pomówimy w następnym artykule.

Jakim sposobem można osiągnąć piękność twarzy, biustu i rąk?

Jedynie używając KREM U przeciw pędom, opaleniznie, plamom, wrogom i liszajom, kupionego tylko w składzie na Nawrot 54.

Cena za słoik 50 kop. mocniejszy 75 kop.

Nowość!

Specjalny KREM № 4 na porę wiosenną, zapobiegający opaleniu się. Cena za słoik 1 rb.

Ministerjum Handlu i przemysłu

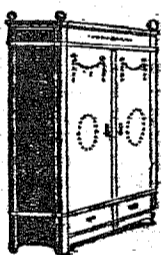
VII-klasowa Żeńska szkoła Handlowa J. L. Aba w Łodzi

Zielona 8 Tel. 29-33.

Kancelarja szkoły zawiadamia osoby zainteresowane, że przyjmuje się prośby już od pragnących poddać się egzaminom w miesiącu Czerwcu. Do prośby należy bezwarunkowo dołączyć: 1) metrykę 2) świadectwo pochodzenia 3) świadectwo od lekarza o szczepieniu ospy. Egzamin rozpoczynają się 2 Czerwca, now. st. 2763-5

Magazyn MEBLI
Skład Fabryczny

Łódź, Piotrkowska 116
Największy
Łódź, Piłkowska 116
Łódź, Piłkowska 116
Łódź, Piłkowska 116

Łóżek metalowych, wózków i wózków dziecięcych, kołosek, wanien zwykłych i z piecami, lodowni, maszynek do robienia lodów, mebli giętych patentowanych. Poleca po cenach najniższych. — Wynajmuje, zamienia, kupuje. W niedziele i święta magazyn otwarty od 1 do 6 pp

Łódź, ul. Piotrkowska № 116, I-sze piętro, front
Władysław Romiszowski

LUONA DZIŚ!
Wszehświatowa Sensacja

TOMASZA A. EDISONA
KINOTELEFON

Nad program: **Moulin Rouge** || Ceny zwyczajne.

Kaucjonowany Komisowo-Rekomendacyjny Kantor
F. PACHOLCZYKA, ul. Lipowa 36, róg Benedykta.

Dostarcza w miejscu i na wyjazd biuralistów, biuralistki, kasjerów, kasjerki, silepów, bufetów, nauczycieli, nauczycielki, freblanki, bony, pielęgniarce, matki, gospodynie, stróżki i ogóle służbę wszelkiego rodzaju płci obojga, oraz oficjalistów i robotników rolnych.

Przyjmę
Wspólnika S. Silberz
Dzielna 41.

cichego, lub czynnego, z kapitałem 1000 do 5000 do zamiejscowego interesu. Skwarowa 22 m. 14, osobistość od 6-ej do 8-ej w. 2804

Kaligraf

J. Nerman, Południowa 25 m. 26
Poprawiam wszelki brzydki charakter pisma w przeciągu 20 lekcji we wszystkich językach. Ceny przystępne. Zastac można cały dzień.

Od pewnego czasu ukazują się w handlu falsyfikaty i naśladowictwa ogólnie od 15-tu lat znanego środka

GONOSAN

stosowanego z wielkim powodzeniem przy leczeniu

RZERZĄCZKI

Ostrzega się przeto przed nabywaniem tych nic nie wartych preparatów.

GONOSAN

sprzedaje się w oryginalnym opakowaniu po 50 lub 32 kapsułki. Pudełka przewiązane są zaplombowaną wstążką w kolorach niebiesko-biało-czerwonym, z wetkaną firmą fabrykanta: J. D. Riedel A.-G., Berlin

TOWARZYSTWO AKCYJNE

J. D. RIEDEL

LONDYN BERLIN NOWY-JORK

Bez tarcia!!! **"JAGA"** Bez pracy!!!

Proszę się przekonać.

Ileż ciężkiej pracy i kosztów każda skrzętna gospodyni ponosi, aby mieć ładnie i pięknie wypraną bieliznę! A przecież cel ten można osiągnąć łatwiej i taniej, bo kupując za 20 k. paczkę preparatu „Jaga” oszczędz sobie przy praniu połowę tej ciężkiej i mozolnej pracy i kosztów a rezultaty będą wspaniałe. Najbrudniejsza, nawet stara żółta bielizna będzie jak nowa o śnieżno-białym wyglądzie. Ryzyko żadne, próba sownie Pani się opłaci. **Dla bielizny „Jaga” jest absolutnie nieszkodliwa.** — Zapłać 500 rub. temu kto wykaże w „Jadze” obecność: chloru, lub jakichkolwiek innych szkodliwych dla bielizny kwasów.

Jeneralny przedstawiciel

F. Pacholczyk

Benedykta 41, tamże skład główny.

ZADĄĆ WSZĘDZIE!!!

Nowy wynalazek!

Za 10 kop. może każdy mieć świeże płyty do swych gramofonów.

Wiadomość w składzie Instrumentów muzycznych

M. PRIZANT, ŁÓDŹ, DZIELNA № 19.

Zarząd Eksploatacji

Łódzkich Rzeźni Miejskich

Ul. Inżynierska № 1
telefon № 46 i 14-65

Wydzierżawia przedziały chłodnicze do przechowywania mięsa i wyrobów masarskich, jak również specjalne urządzenia do przechowywania ryb.

Poleca również lód sztuczny po—15 kop. za pud na miejscu, bez odstawy.

Kto w NO ST-RAPHAEL PIJE

Najlepszym środkiem ochraniającym, od zaburzeń żołądkowych, dezynfekcji i t. p. jest kieliszek wina St-Raphael na szklanę gorącej herbaty.

Zadają wszędzie.

GORSET „BARAT”

Zapewniający piękność figury, talję elastyczną i linię pleców prostą, poleca

Renomowana pracownia gorsetów

„ADELINA”

WIELKI WYBÓR GORSETÓW ostatnich fasonów paryskich i wiedeńskich z batystu, trykotu, gumy, tiulu i jedwabiu.

Łódź, Piotrkowska 15, II piętro, front.

Ogłoszenia drobne.

Bezpłatnie, bo bez nauczyciela nauczy się każdy sam łatwo, prędko, gruntownie na Samouczkach Reusnera po angielsku, francusku, niemiecku, rosyjsku. Nakład autora. Złota 6, Warszawa. Gennik bezpłatnie. 2749—10—1

Dla panienci, pracującej poza domem mieszkanie przy rodzinie bardzo tanio. Wiadomość: Włodowska № 7 m. 82 codziennie od 12 do 8-ej

Do wynajęcia ładny p. koj. dwuokiennej frontowy z oddzielnym wejściem. Wszelkie wygody. Andrzejka № 43, m. 3. 2789-8-1

Potrzebny robotnik do składu węgla. Włodowska 93.

57—50

Uczeń z 2-wn. klasowem wykształceniem potrzebny do starszego felczera na praktykę. Rzgowska 33, Golański 2787—3—1

Szkoła przygotowawcza dla chłopców i dziewcząt JADWIGI ZAWADZKIEJ

Spacerowa 17 (dom Akc. Tow. K. Scheiblera).

Przyjmuje zapisy na r. s. 1914/15, codziennie, prócz świąt, od 10-ej—6-ej. Szkoła systematycznie rozwija dzieci i starannie przysposabia je do średnich zakładów naukowych.—Prócz przedmiotów obowiązujących, program obejmuje: pogadanki etyczne, przyrodnicze i geograficzno-historyczne, rysunek, śpiew, słóyd i gimnastykę; na żądanie rodziców—języki.—Ilość dzieci w każdej klasie ograniczona.—Lokal obszerny i higieniczny.—Opieka lekarska.

Kierownik szkoły **W. Zawadzki**, naucz. gimn. polsk. i niemiec

Przy szkole wczorowio urządzony **Zakład Freblowski.**

2725—3—1

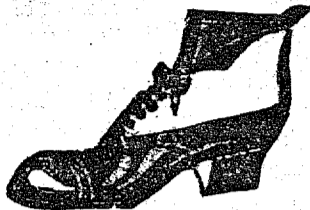
I. NOWAKOWSKI i S-ka

dawniej M. KAPUŚCINSKI

POLECZA WIELKI WYBÓR OBUWIA WŁASNEGO WYROBU

Łódź, Piotrkowska № 9.

Łódź, Piotrkowska № 9.

Pierwsza Lecznica lekarzy specjalistów dla przychodzących chorych

45. Piotrkowska 45 (róg Zielonej), Telef. 30-13.

Wewnętrzne i nerwowe Dr. L. SZWARCWASSER od 10 — 11 i 4½ — 5½ codziennie, w niedziele od 10 — 11.

Choroby skórne i weneryczne Dr. L. PRYBULSKI. W niedziele, wtorki, czwartki, piątki od 1½ — 2½, a Poniedziałki, środy, soboty od 8½ — 9½ wieczór.

Dr. H. SZUMACHER. W niedzielę od 2—3 pop., wtorek, czwartek, piątek od 8½, do 9½, wieczór, w poniedziałek, środę, sobotę od 1½ do 2½ po poł.

Choroby **dzieci** miejsce porad dla matek szczepienie ospy Dr. I. LIPSZYC codziennie od 1—2 pp.

Choroby **chirurgiczne** Dr. M. KANTOR od 2 — 3 i 7—8 wieczór codziennie.

Choroby **kobiece** Dr. M. PAPIERNY od 3 — 4 codziennie.

Choroby **oczu** Dr. B. DONCHIN Codziennie od 9 — 10 rano.

Choroby **nosa, uszu i gardła** Dr. C. BLUM Poniedziałek, wtorek, środa, czwartek od 1—2. pp. Piątek, sobota, niedziela od 9 — 10 rano.

Analizy krwi, wydzielin, moczu. Badanie mamek. Porada 50 kop.

Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i dróg moczowych Dr. S. KANTOR, (Piotrkowska 144), róg Ewangelickiej, Telefon 19-41.

Prześwietlanie i fotografowanie wnętrza ciała promieniami Roentgena; Gabinet światłolecznicy (choroby skóry i włosów) i elektroterapeutyczny (niemoc płciowa). Godziny przyjęcia: 8—2 rano i 5—9 po południu. Dla pań osobna poczekalnia. 1975

Dr. med. Leyberg

Krótka, 5 tel. 26-50
Choroby skóry weneryczne i płciowe. Przyjmuje od 10—1 i od 6—8. Panie od 4—6. W niedziele i święta od 8—11. Dla pań oddzielna poczekalnia. 2266

Dr. W. Bernard

Choroby weneryczne, dróg moczowych i skóry.
Spacerowa 40 (przy Andrzeja) Przyjmuje: 9—1 i 5—8, w niedziele i święta 10—1. 1947—200

Choroby skórne, weneryczne i niemoc płciowa Dr. Lewkowicz

Leczenie trypra bez szparykowania. Tel. 35-44
Przy syphilis stosowanie prep. „606 i „914“ Leczenie elektrycznością i masażem wibracyjnym.

Konstantynowska 12 obok teatru Selina.

od 9—1 i od 6—8, dla pań od 5—6, w niedziele od 9—8. Tel. 35-44. Dla Pań osobna poczekalnia.

Dr. Sonenberg

Choroby skóry, dróg moczowych i weneryczne.
PRZEPROWADZIŁ SIĘ na Zieloną 8. od 11—1 i 5—7½.

Dr. H. SZUMACHER

Nawrót 2.
Choroby skórne i weneryczne. (przy syphilis 606—914) Przyjmuje od 8 do 10 i pół i od 6—8. Panie od 5—6. 2740—0

Dr. W. DUTKIEWICZ

przeprowadził się na ul. Nawrót 1, róg Piotrkowskiej. Choroby: skórne, weneryczne i moczopłciowe. Przyjmuje od 9—12 r. i od 5—8 w Panie od 4—5 po poł. 20

Dr. med. J. SZWARCWASSER

Piotrkowska 18.
Choroby wewnętrzne i nerwowe. Specjalista chorób: żołądka, kiszek i przemiany materji (cukrowa, podagra, otyłość i t. d. Niezbędne dla diagnozy analizy chemiczne i bakteriologiczne wydzielin i krwi w laboratorium własnym. Przyjmuje od 11—1 i od 5—7 i pół po południu. 1931

Dr. L. Klaczkin

KONSTANTYNOWSKA 11.
Syphilis, skórne, weneryczne choroby dróg moczowych. LECZENIE SYPHILISU EHRlich-HATA 606.

Przyjmuje od 8—1 rano i od 5—8 wiecz., dla dam osobna poczekalnia od 4—5. W niedziele i święta tylko do 1 rano.

Dr. JELNICKI

choroby weneryczne, skóry dróg moczowych ul. ANDRZEJA № 7 9—12 i 5—8, w niedziele i święta 9—4 Telefon Nr. 170 410 1

Dr. S. Szmittkind

przeprowadził się na ul. Średnią № 3. Specjalista chorób wenerycznych, skórnych z kosmetyką lekarską (twarz, włosy etc.). Przyjmuje od 9—11 i pół i od 4 i pół do 9 wiecz.

Laboratorium Magistra N. SCHATZA

Łódź, ul. Piotrkowska № 37. Telefon 26-31.
Badanie krwi na syphilis. Wszelkie analizy lekarskie chemiczne: moczu, płwocin (gruźlicy) krwi, wydzielin dróg moczopłciowych, wody, mleka itd.

Dr. med. J. SZWARCWASSER

Piotrkowska 18.
Choroby wewnętrzne i nerwowe. Specjalista chorób: żołądka, kiszek i przemiany materji (cukrowa, podagra, otyłość i t. d. Niezbędne dla diagnozy analizy chemiczne i bakteriologiczne wydzielin i krwi w laboratorium własnym. Przyjmuje od 11—1 i od 5—7 i pół po południu. 1931

Dr. med. J. SZWARCWASSER

Piotrkowska 18.
Choroby wewnętrzne i nerwowe. Specjalista chorób: żołądka, kiszek i przemiany materji (cukrowa, podagra, otyłość i t. d. Niezbędne dla diagnozy analizy chemiczne i bakteriologiczne wydzielin i krwi w laboratorium własnym. Przyjmuje od 11—1 i od 5—7 i pół po południu. 1931

Dr. med. J. SZWARCWASSER

Piotrkowska 18.
Choroby wewnętrzne i nerwowe. Specjalista chorób: żołądka, kiszek i przemiany materji (cukrowa, podagra, otyłość i t. d. Niezbędne dla diagnozy analizy chemiczne i bakteriologiczne wydzielin i krwi w laboratorium własnym. Przyjmuje od 11—1 i od 5—7 i pół po południu. 1931

Dr. L. PRYBULSKI

Ulica Południowa № 2. Telefon № 19-59.

Syphilis, choroby skórne, włosów, (kosmetyka lekarska) weneryczne, moczopłciowe i niemocy płciowej. Leczenie syphilisu salvarsanem Ehrlich-Hata „606“—914 (wśródzylnie). Leczenie elektrycznością, elektrolizą (usuwanie szpecących włosów) oświetlenie kanału (uretroskopia). Przyjmuje od 8—1 r. i od 4—9 panie od 5—6 pp.

Dla pań oddzielna poczekalnia.

Dr. D. Helman

mieszka obecnie Piotrkowska 68
Choroby uszu, nosa, gardła i krtani przjmuje 10—12 r. 5—7 po poł. w niedzielę od 10—12 Telefon 16-00. 2540—30—1

Dr. med. I. IZYKSON

Aleksandrowska № 37. Choroby wewnętrzne i dziecinne. Przyjmuje od 10—12 i od 5—7 po poł. 2537—100

Dr. Zygmunt Ługowski

Konstantynowska 31
Choroby kobiece i akuszerja Przyjmuje: do 9 rano i od 2—5. Telefon № 36-43. 2536—30

Dr. D. ALTERMAN

Choroby wewnętrzne, spec. serce i płuca. Godziny przyjęcia 5—7. Tel. 34-10 Nowomiejska № 6.

Dr. Med. Aleksander Margolis

Zielona 6. Tel. 6-13.
Choroby żołądka i kiszek Przyjmuje od 9—11 r. i od 4—7 po południu. 1952 21

Dr. M. Gromski

Choroby dzieci. Dzielna 9. Tel. 22-77 Od 8—9 rano i 3—5 po poł. 1644

Lemoniady Owocowe.

Najzdrowszym napojem jest dobra
Lemoniada Owocowa
z naturalnych soków na wodzie destylowanej.

To też proszę żądać wszędzie tylko lemoniady wyrobu fabryk
K. CHADZYŃSKIEGO, w patentowanych fiaskach opłombowanych:
Wyrób dobry i czysty — pod gwarancją.

Kantor: Główna 51, róg Widzewskiej, telefon 15-69
Cena fiaski 8 kop. Dostawa do domów.

Lemoniady Owocowe.

MAGAZYN ubiorów męzkich Franciszka NESSE

ul. Andrzeja № 1. Telef. 31-76.

Poleca nowości sezonowe: ulstry, couwer-cod palta, garnitury marynarkowe, jak również uczniowskie i dziecinne.

Wielki wybór materiałów krajowych i zagranicznych zawsze na składzie.

Pierwszy dentystyczny gabinet Dr. med. Zacharow

(b. zarządzający i lektor szkoły dentystycznej). Specjalista: chorób zębów, jamy ustnej i sztucznych zębów. Piotrkowska № 79. Przyjmuje od 9 i pół do 2 i od 4—8.

Lekarz-Dentysta J. HABERFELD

mieszka obecnie ul. Andrzeja № 2, róg Piotrkowskiej, 1-sze piętro. Przyjmuje jak dawniej. Telefon 17-31. 1951—22

Gabinet dentystyczny E. Koprowski

Piotrkowska 35 (w lok. zajm. dawniej przez W. Szyncera). Leczenie zębów bez bólu elektryczną nośnią. Płomy i sztuczne zęby wszelkiego systemu. Prostowanie krzywych zębów. Masaż wibracyjny. 1719—0

Dentysta J. Byteński

Zgierska 20
vis à vis kościoła N. M. P. Najlepsze i najładniejsze zębyszczuczne i płomy po cenach umiarkowanych przyjmuje od 9 rano do 8-ej wieczorem. 2706

Ubezpieczenia od ognia i kradzieży na ŁÓDŻ i OKOLICE.

załatwia punktualnie inspektor **M. Szajnberg** Łódź, Konstantynowska № 38. Przyjmuje od 4—6.

Za polisy na życie można dostać pieniądze, jeżeli polisa jest nieopłaconą i nawet umorzona.

2811-10-1

Servus

Oryginalny tylko w białych pudełkach.

Najlepszy środek do czyszczenia obuwia; czyni skórę miękką i nieprzemakalną, nadaje jej połysk.

Fabrykant: LUBSZYŃSKI i S-ka. Reprezentant: GUSTAW ROSENTHAL, Warszawa — Łódź.

„Gwiazda“

Pasta do czyszczenia obuwia, której pod względem twardości, połysku i konserwacji skóry nie dorówna żadna z past krajowych i zagranicznych.

Żądać wszędzie!!!

Jeneralny przedstawiciel **F. Pacholczyk** Benedykta № 41
Tamże skład główny.